

ROZSUDEK STAVOVSKÉHO SOUDU

Stavovský soud České komory architektů rozhodl na svém zasedání dne 12. 11. 2015 senátem ve složení Ing. arch. MgA. David Mateáško (předseda), Ing. arch. Karel Doležel (člen), Ing. arch. Marek Janatka (člen), Ing. arch. Tomáš Vích (člen) a Ing. arch. Josef Vrana (člen) ve věci návrhu dozorčí rady České komory architektů na zahájení disciplinárního řízení spisové značky DR 2015-07 ze dne 11. 8. 2015 takto:

disciplinárně obviněný

podle ustanovení § 47 odst. 2 Disciplinárního a smírčího řádu České komory architektů

se zprošťuje obvinění v celém rozsahu,

neboť v disciplinárním řízení nebylo prokázáno porušení ustanovení § 2, § 22 a § 27 Profesionálního a etického řádu České komory architektů.

Odůvodnění:

I.

Dne 23. 2. 2015 byla dozorčí radě České komory architektů (dále jen „DR ČKA“) doručena žádost doc. Ing. arch. Jakuba Kynčla, Ph.D. o prošetření možného porušení § 27 Profesionálního a etického řádu ČKA (dále jen „PER ČKA“) disciplinárně obviněným, kterého se mohl dopustit tím, že opakovaně zasílal zástupcům klienta Ing. arch. J. Kynčla, statutárnímu městu Prostějov, dopisy s cílem poškodit jeho jméno. V souladu s ustanovením § 29 odst. 3 Disciplinárního a smírčího řádu ČKA (dále také „DSŘ ČKA“) zahájila DR ČKA disciplinární zjišťování, v rámci kterého dne 5. 5. 2015 provedla slyšení disciplinárně obviněného (dále také jen „DO“). DO potvrdil na tomto slyšení své autorství textů a článků a sám dodal i další články, ve kterých se několikrát vyjadřuje ve spojitosti se jménem Ing. arch. Kynčla a firmy KNESL+KYNČL s.r.o. o údajných klientelistických a osobních vazbách, pletichách a vyvíjení intrik a dále k organizaci výběrového řízení na veřejnou zakázku zpracování územního plánu města Prostějov (Prostějovské radniční listy ze dne 25. 3. 2015 a 29. 4. 2015, dopisy primátorovi města Prostějov ze dne 15. 1. 2015 a 19. 2. 2015) a dalším skutečnostem. Po slyšení byly předloženy i další články s obdobnou tematikou, a to články na MF Dnes ze dne 11. 5. 2015 a 12. 5. 2015, jejich obsah DO ovšem neautorizoval. DO se dále k přeloženým článkům pro DR ČKA vyjádřil v dopise ze dne 25. 5. 2015.

Na základě jmenovaných článků a dalších předložených dokumentů (pracovní materiál DO upozorňující na chyby dopravního řešení platného územního plánu města Prostějov s návrhem řešení autorizovaný DO, a stanovisko hnutí Změna pro Prostějov, který DO neautorizoval) pojala DR ČKA podezření, že DO navíc jako veřejný činitel (zastupitel města Prostějov) neoprávněně kritizuje a medializuje již přijatá řešení v územním plánu; tato řešení, která mohou být architektonickým vyjádřením konkrétního zpracovatele, označuje dle DR ČKA za chyby a nedostatky, čímž přímo útočí na jiné architekty, a zároveň tak může poškodit jejich jméno a jméno architektury obecně. DR ČKA došla k názoru, že tyto projevy DO obsahují dezinformace, které nejsou polemikou ani odbornou kritikou, a také dezinterpretace týkající se výkladu stavebního zákona, na základě kterých DO vyvozuje závěry poškozující dobré jméno jiného architekta. Zároveň má DR ČKA za to, že DO svými projevy (tj. subjektivním výkladem stavebního zákona a vyjádřením o nevhodnosti „zatažení“ ČKA do sporu mezi dvěma architekty) prokazuje svou neznalost obecně závazných právních předpisů a vnitřních předpisů ČKA.

Po ukončení výsledků disciplinárního zjišťování tak DR ČKA nabyla podezření, že DO tím, že se nevyvaroval opakovaných projevů, které nepodloženě poškozují dobré jméno jiného architekta

a architektury obecně a které zároveň prokazují neznalost platných obecně závazných právních předpisů a vnitřních předpisů ČKA, se mohl dopustit porušení § 27 PEŘ ČKA a dále § 2 a § 22 PEŘ ČKA a dne 11. 8. 2015 podala Stavovskému soudu České komory architektů návrh na zahájení disciplinárního řízení.

II.

Na základě disciplinárního návrhu DR ČKA zahájil Stavovský soud ČKA v souladu s ustanovením § 33 DSŘ ČKA s DO dne 19. 8. 2015 disciplinární řízení vedené pod spisovou značkou DR 2015-07. Při přípravě jednání Stavovský soud ČKA neshledal žádný z důvodů zastavení nebo přerušování řízení podle ustanovení § 35 DSŘ ČKA a nařídil jednání na den 12. 11. 2015 za účelem zjištění skutkového stavu, slyšení DO a výslechu svědka Ing. arch. J. Kynčla.

III.

DO se k návrhu DR ČKA na zahájení disciplinárního řízení vyjádřil písemně, a to podáním ze dne 16. 10. 2015. Ve svém podání uvádí, že kauzu považuje za podjatou a vytrženou z kontextu, že je jí totiž třeba chápat v širším časovém sledu. Za důležité považuje zmínit se o dřívějším sporu mezi jím a arch. Kynčem o organizování neregulární architektonické soutěže a poškození dobrého jména DO, který jím byl předložen DR ČKA v roce 2014, ale byl odmítnut z důvodu, že se jednalo o věc starší jak tři roky. Dále DO v podání sděluje, že jako zastupitel města Prostějov je jeho povinností jednat v zájmu města; proto, když se dozvěděl o možných nekalých praktikách ohledně zadání veřejné zakázky na změnu územního plánu, zaslal primátorovi města Prostějov a pověřenému zastupiteli neveřejný dopis, obsahující návrh řešení celé věci způsobem nepoškozujícím město a zároveň podal trestní oznámení, které předložil senátu Stavovského soudu. Skutečnost, že se dopis adresovaný primátorovi dostal do rukou arch. Kynčla, považuje za další z důkazů existujících klientelistických vazeb. Pracovní materiál upozorňující na chyby dopravního řešení je dle DO podkladovým materiálem k jeho návrhu projednávaného komisí města, články pak označuje za nástroj směřující ke změkčení kvalifikačních podmínek výběrového řízení na zpracování 1. změny územního plánu města Prostějov, k čemuž později došlo. K článku zveřejněnému dne 25. 3. 2015 podepsanému „Klub zastupitelů – Změna pro Prostějov“ uvedl, že článek vyjadřuje názor členů uvedeného klubu s tím, že se jedná o zjednodušující formulace, které měly tematiku přiblížit i laické veřejnosti.

Ve svém vyjádření dále popisuje okolnosti podání trestního oznámení, kterými ilustruje poměry v Prostějově jako klientelistické. DO se nakonec vyjadřuje i k dalším článkům, které byly o něm napsány po zahájení disciplinárního řízení, když uvádí, že žádnou z reakcí uvedených v článcích neautorizoval; popírá přitom pronesení některých výroků jako např. „klientelistický územní plán“. DO uzavřel své podání tím, že se závěry DR ČKA nesouhlasí a že se k nim dále vyjádří na jednání před Stavovským soudem.

Na jednání dne 12. 11. 2015 DO odkázal na své vyjádření ze dne 16. 10. 2015 a dále jej doplnil.

Nejprve vysvětlil své působení ve městě Prostějov, kde nejprve od roku 1986 působil na Útvaru hlavního architekta (ÚHA), a mezi 1990 a 1998 byl členem Městské rady města. V době, kdy byl ÚHA organizačně transformován pod město, odešel do soukromé praxe. Vzhledem ke svým zkušenostem s působením v orgánech veřejné správy vnímal DO dle svých slov klientelismus, který nastal cca od roku 2000. V roce 2012 se stal členem Komise architektů zřízené Radou města. Z této pozice vznášel kritiku připravovaného územního plánu, zejména jeho dopravního řešení; ta byla autorem územního plánu odmítnuta. DO vyjádřil svůj pocit, že se touto svou činností mohl znelíbit arch. Kynčlovi, který svůj negativní postoj k němu následně projevil v hodnocení jeho návrhu v kauze areálu Jezdeckých kasáren, k němuž byl přizván. Dále DO popisoval svou kritiku procesu pořizování územního plánu, v jejímž rámci došlo dle jeho názoru k porušení stavebního zákona, jelikož nebyl dán prostor, aby se veřejnost vyjádřila ke změnám, které byly provedeny mezi veřejnými projednáními ÚP.

DO nyní působí v zastupitelstvu v opozici. Vzhledem k tomu, že je jediným architektem v zastupitelstvu, je dle svých slov často oslovován se souvisejícími podněty ze strany nespokojených občanů. Uvádí, že svou činností se snaží bojovat proti klientelismu ve městě, který se netýká jen územního plánu a arch. Kynčla. K dopisům zaslaným primátorovi uvedl, že si za jejich zněním stojí. Jako zastupitel považuje za svou povinnost hájit zájmy města. K obvinění z neznalosti stavebního zákona, uvedl DO, že nepřesnosti částečně vznikly zjednodušením pro laickou veřejnost, jinak však za svým výkladem stavebního zákona stojí. K obvinění z kritiky dopravního řešení uvedl DO, že vyjádření nebylo zaměřené proti arch. Kynčlovi, jelikož jeho původ lze sledovat ještě před účastí arch. Kynčla v celém procesu. Rovněž za tímto vyjádřením si DO stojí.

IV.

Při prokazování výše uvedeného skutkového stavu vycházel Stavovský soud z následujících důkazů:

- žádost o prošetření možného porušení § 27 PEŘ ČKA disciplinárně obviněným podaná doc. Ing. arch. Jakubem Kynčlem, Ph.D., ze dne 23. 2. 2015
- dopis disciplinárně obviněného primátorovi města Prostějov ze dne 15. 1. 2015
- pracovní materiál disciplinárně obviněného upozorňující na chyby dopravního řešení platného územního plánu města Prostějov s návrhem řešení (nedatováno)
- stanovisko Změny pro Prostějov ke změnám územního plánu (nedatováno)
- dopis disciplinárně obviněného primátorovi města Prostějov ze dne 19. 2. 2015 obsahující výzvu ke zrušení zadávacího řízení na zpracovatele 1. změny územního plánu města Prostějov
- záznam ze slyšení disciplinárně obviněného před dozorčí radou ČKA ze dne 5. 5. 2015
- články v Prostějovských radničních listech ze dne 25. 3. 2015 (s. 10) a ze dne 29. 4. 2015 (s. 8)
- výtisk internetového vydání MF Dnes ze dne 11. 5. 2015 a ze dne 12. 5. 2015
- dopis disciplinárně obviněného ze dne 25. 5. 2015 obsahující písemné zodpovězení otázek dozorčí rady ČKA
- písemné vyjádření disciplinárně obviněného ze dne 16. 10. 2015 k disciplinárnímu návrhu
- trestní oznámení disciplinárně obviněného ze dne 26. 3. 2015 podané Okresnímu státnímu zastupitelství v Prostějově
- článek Prostějovského večerníku ze dne 31. 8. 2015 (s. 1)
- výpověď svědka doc. Ing. arch. Jakuba Kynčla, Ph.D. provedená na jednání Stavovského soudu dne 12. 11. 2015

V.

Na základě provedení výše uvedených důkazů Stavovský soud zjistil následující skutkový stav:

DO je opozičním zastupitelem statutárního města Prostějov. Z této pozice je aktivně účasten dění souvisejícího se správou města, zejména akcí souvisejících s jeho profesí architekta, mimo jiné též procesu pořizování územního plánu města a jeho změn. Doc. Ing. arch. Jakub Kynčl, Ph.D. je jedním z jednatelem společnosti KNESL+KYNČL s.r.o., která pro město provedla několik veřejných zakázek v oblasti územního plánování, zejména pak zakázku na zpracování nového územního plánu.

DO opakovaně podrobuje práci společnosti KNESL+KYNČL s.r.o. kritice. Je názoru, že arch. Kynčl v některých případech pracuje ve prospěch zájmových skupin působících ve městě. To se podle něho projevuje např. při pořizování změn starého územního plánu (následně převzatých do nového územního plánu), které odpovídají zájmům vybraných osob. DO kritizuje i další okolnosti činnosti KNESL+KYNČL s.r.o. a arch. Kynčla; např. cenu, za kterou byla zakázka na územní plán provedena, způsob a průběh plnění zakázky, konkrétní urbanistická řešení obsažená v územním plánu nebo procesní postup při jeho pořizování. Jako prostředek

sdělování svých názorů užívá formu stanovisek pro členy zastupitelstva města, dopisů primátorovi města a v několika případech též novinových článků.

Arch. Kynčl je názoru, že projevy DO, které považuje za zmatečné, cílí na poškození jeho dobrého jména a pověsti před klientem. Některé z nich jsou podle něj vedeny soukromým zájmem DO. Z toho důvodu adresoval DR ČKA stížnost na DO s žádostí o přezkoumání jeho jednání z hlediska souladu s § 27 PEŘ ČKA. Jako důkazy předložil dozorcí radě dopis DO primátorovi města Prostějov ze dne 15. 1. 2015, dopis DO primátorovi města Prostějov ze dne 19. 2. 2015 obsahující výzvu ke zrušení zadávacího řízení na zpracovatele 1. změny územního plánu města Prostějov, pracovní materiál DO upozorňující na chyby dopravního řešení platného územního plánu města Prostějov s návrhem řešení a stanovisko Změny pro Prostějov ke změnám územního plánu. DR ČKA v rámci disciplinárního zjišťování získala dále články uveřejněné v Prostějovských radničních listech, které obsahují další kritiku arch. Kynčla a postupu při pořizování územního plánu, a články z webové verze novin iDnes.

Stavovský soud se s předloženými důkazy seznámil a konstatoval následující obsah předložených listin:

1. v dopise primátorovi města Prostějov ze dne 15. 1. 2015 DO zpochybňuje cenu, za kterou byla provedena veřejná zakázka na zpracování územního plánu jako neúměrně vysokou z hlediska následného vynechání fáze konceptu, který byl v nabídce a smlouvě naceněn, nebyl však nikdy zpracován. DO uvádí, že cena za zpracování návrhu ÚP měla být snížena o částku, která procentuálně odpovídá ceně za fázi konceptu (tedy 30-40% celkové ceny). DO dále napadá navýšení sjednané ceny, k němuž došlo formou dodatku ke smlouvě o dílo. DO v dopise dále uvádí svá podezření na možné pozadí těchto událostí, přičemž popisuje i údajnou manipulaci zadání veřejné zakázky na areál jezdeckých kasáren, jehož byl se svým návrhem účasten a na níž se měl podílet arch. Kynčl vypracováním posudku k odevzdaným studiím. V dopise dále vznáší podezření na klientelismus na radnici na úseku stavebních investic a územního plánu, vyzývá k ustanovení komise, která by bez politických vlivů odborně posoudila některé náměty k úpravám návrhu územního plánu a navrhuje prověření problematických aspektů územními studiemi, na základě kterých by byla zadána další (třetí) změna územního plánu skrze veřejné výběrové řízení.

2. v dopise primátorovi města Prostějov ze dne 19. 2. 2015 je uvedena výzva ke zrušení zadávacího řízení na zpracovatele 1. změny územního plánu města Prostějov. Tato zakázka by měla být dle názoru DO, provedena pro město zdarma (čím se vrací k problému ceny za fázi konceptu, o kterou by měla být cena na zpracování územního plánu snížena). DO dále kritizuje krátký termín zveřejnění zadávacího řízení a kvalifikační předpoklady (min. 3 ÚP nebo jejich změny pro obec s 20.000 obyvateli zpracované) v posledních 3 letech. Zadání zakázky považuje za šité na míru společnosti KNESL+KYNČL s.r.o.

3. v pracovním materiálu disciplinárně obviněného určeného zastupitelům města Prostějov a komisi Rady města Prostějov a upozorňujícím na prvky dopravního řešení platného územního plánu města Prostějov, uvádí DO svůj odborný názor na koncepci dopravního řešení v ÚP, které považuje za zásadně pochybené, přičemž navrhuje vlastní řešení. Poukazuje přitom na to, že zpracovatelé posledních změn ÚP – spol. CADprojekt a společnost KNESL+KYNČL s.r.o. problém dopravy nevyřešily, ba naopak učinily spíše kontraproduktivní kroky.

4. ve stanovisku zastupitelského klubu Změny pro Prostějov, jehož je DO členem, ke změnám územního plánu je kritizováno propojení soukromých a veřejných zájmů, zneužití územního plánu jako mocenského nástroje a poukazováno na nedostatky plnění společnosti KNESL+KYNČL s.r.o. při zpracování návrhu územního plánu a zejména fakt, že jí bylo zapláceno o 600.000,-Kč více, než byla původní vysoutěžená cena. Tato listina obsahuje též větu „Ty by měly řešit, co v ÚP chybí a co je špatně“, která se týká územních studií a kterou DR ČKA výslovně napadla jako důkaz neznalosti stavebního zákona. Vyjádření dále odkazuje

na dokument kritizující dopravní řešení.

5. v článku uveřejněném v Prostějovských radničních listech ze dne 25. 3. 2015 pod názvem „Stanovisko Změny pro Prostějov ke změnám územního plánu“ zastupitelský klub Změna pro Prostějov, jehož je DO členem, stručněji shrnuje stanovisko Změny pro Prostějov ke změnám územního plánu popsané výše pod č. 4;

6. v článku uveřejněném v Prostějovských radničních listech ze dne 29. 4. 2015 se DO vrací ke kauze „Jezdecké kasárny“, kterou označuje jako příklad manipulace. V článku je popsána kauza z roku 2013, kdy bylo městem paralelně zadáno zpracování 4 studií na řešení společensko-sportovního centra v areálu jezdeckých kasáren. DO naznačuje, že byl v řízení poškozen návrh, který jako jediný počítal se zachováním objektu (jezdeckých kasáren), jelikož nebyl podpořen stavební lobby. Uvádí, že to bylo důvodem objednání statického posudku, který by zpochybnil možnost zachování stávajícího objektu (ten však statickou způsobilost objektu potvrdil). Výběr řešení měl následně probíhat neregulérně v návaznosti na (dle článku účelovou) změnu územního plánu a na základě kritérií, které byly stanoveny až následně, přičemž jsou ve článku zpochybněny propočty, na jejichž základě k výběru došlo. Opětovně odkazuje na neoprávněné navýšení honoráře zpracovatele územního plánu. Článek dále popisuje navazující události, kterými se snaží doložit neregulérní praktiky ve městě, již bez přímé souvislosti s arch. Kynčlem.

7. článek z internetového vydání MF Dnes ze dne 11. 5. 2015 s názvem „Architekt kritizoval územní plán, teď čelí vyšetřování profesní komory“ informuje o probíhajícím disciplinárním zjišťování, které navazovalo na podání stížnosti arch. Kynčla na dozorčí radu. Společnost KNESL+KYNČL s.r.o. je sice v článku zmiňována, nehovoří zde o ní přímo DO, ale autor článku M. Šverdíková. DO tento článek neautorizoval.

8. článek z internetového vydání MF Dnes ze dne 12. 5. 2015 s názvem „Soutěž na architektury územního plánu připravili exmajitelé vítězné firmy“ informuje o skutečnosti, že společnost KNESL+KYNČL s.r.o. před rokem 2003 patřila společnosti RTS, která pro město zorganizovala zadávací řízení na výběr zpracovatele územního plánu. Článek reaguje na trestní oznámení podané DO na zpracovatele územního plánu města Prostějov a následné policejní vyšetřování. Transparency international toto propojení majetkoprávní vztahu dle textu označuje jako (potenciálně) vážný problém a důvod pro podezření, přičemž záleží na konkrétním průběhu zadávacího řízení. Majitel spol. RTS shodně s arch. Kneslem v článku uvádí, že mezi společnostmi žádná propojení a střet zájmu neexistuje a že společnost s ručením omezeným od RTS zakoupili jako prázdnou firmu. Autorem článku je opět M. Šverdíková. DO v článku opětovně uvádí svá podezření týkající se zakázky vypsání „na míru“ společnosti KNESL+KYNČL s.r.o. a své výhrady k navýšení ceny za návrh územního plánu. Ani tento článek DO neautorizoval.

VI.

Ustanovení § 27 Profesního a etického řádu ČKA uvádí:

Odst. 1 Architekt se vyvaruje účelové kritiky jiného architekta, popřípadě jeho konkrétní práce, jejímž jediným nebo hlavním účelem je získat zakázku, na niž tento architekt pracuje nebo kterou se svým klientem připravuje, popřípadě úmyslně poškodit dobré jméno architekta. Tím není dotčeno právo zabývat se odbornou kritikou, popřípadě vypracovávat odborné posudky a stanoviska. Rovněž tím není dotčeno právo architekta nabízet své služby klientovi i v případě, že tak ve vztahu k téže zakázce činí i další architekti.

Odst. 2 Architekt se vyvaruje takových projevů, které nepodloženě a úmyslně poškozují dobré jméno jiného architekta, zejména se vyvaruje urážek a pomluv; toto ustanovení mu nebrání vést polemiku a vytknout kolegovi oprávněně vady a opominutí; musí tak ovšem učinit vždy profesionálně korektně.

Vzhledem k tomu, že je dle senátu Stavovského soudu zřejmé, že v uvedeném případě není jediným ani hlavním účelem kritiky arch. Kynčla získání zakázky, zabýval se při posuzování jednání DO § 27 odst. 2 a zkoumal, zda-li projevy DO lze považovat za urážky nebo pomluvy, které úmyslně poškozují dobré jméno arch. Kynčla či zda-li se jedná o profesionálně korektní polemiku vytykající arch. Kynčlovi oprávněně vady a opominutí nebo o kritiku, která se přímo arch. Kynčla nedotýká.

K definici pojmu pomluva lze podpůrně užit zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, který v ustanovení § 184 ve skutkové podstatě pojem pomluva definuje jako „*nepravdivý údaj, který je způsobilý značnou měrou ohrozit vážnost (jejího objektu) u spoluobčanů, zejména poškodit jej v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo způsobit mu jinou vážnou újmu.*“ Je třeba doplnit, že vzhledem k tomu, že přečin pomluvy se řadí mezi přečiny úmyslné, musí si být pachatel vědom toho, že sdělované informace jsou nepravdivé, nebo být minimálně srozuměn s tím, že nepravdivé být mohou.

Pojem urážka je v právním řádu uveden v souvislosti s přestupkem proti občanskému soužití - urážka na cti. Podmínkou naplnění skutkové podstaty je skutečnost, že bylo jinému ublíženo na cti. Urážka je ve srovnání s pomluvou chápána jako méně závažné jednání, typicky hanlivé nebo zesměšňující, cílící na čest adresáta.

Vzhledem k tomu, že senátu Stavovského soudu byly projevy DO předloženy v rámci širokého celku, nebylo možné se jimi zabývat v detailu jednotlivých vět, jelikož by to dalece přesahovalo možnosti disciplinárního řízení. Stavovský soud se tedy zaměřil na hlavní oblasti tvrzení zdůrazněné DR ČKA v žalobním návrhu. V jejich rámci posuzoval způsobilost újmy, kterou uvedená tvrzení mohla způsobit arch. Kynčlovi a rovněž otázku možnosti posoudit nepravdivost daného tvrzení.

V případě tvrzení, jimiž DO naznačuje začlenění arch. Kynčla do systému klientelismu na prostějovské radnici, senát Stavovského soudu konstatoval, že je zcela zřejmé mimo možnosti orgánu České komory architektů ověřit míru pravdivosti tohoto tvrzení. Stavovský soud nemůže suplovat činnost orgánů činných v trestním řízení, jelikož nemá k dispozici práva a prostředky umožňující podrobné vyšetření věci. Vzhledem k tomu, že je ve svém rozhodování vázán zásadou „in dubio pro reo“ (v pochybnostech ve prospěch obviněného) a odsuzující rozsudek může vydat pouze, pokud je nepochybně prokázáno, že se stal, dopustil se jej DO a je disciplinárním proviněním, nelze toto nařčení označit bez dalšího za pomluvu, neboť jeho nepravdivost nemůže být prokázána. Stejným způsobem je třeba přistupovat k hodnocení vyslovených podezření související se zpracováním posudku arch. Kynčla na studie v areál Jezdeckých kasáren.

V případě tvrzení, kterým DO kritizuje výši honoráře za zpracování návrhu územního plánu, není možné hovořit o pomluvě ani urážce, jelikož se jedná toliko o vyjádření názoru DO na konstrukci ceny za dílo. Žalobní návrh v tomto bodě uvádí, že „*honoráře firmy konkrétně zmiňované v textech disciplinárně obviněného nejsou cenami nebezpečně nízkými, za které by bylo riskantní pořídit kvalitní dokumentaci/...!*“. DO však zjevně nenamítá nepřiměřeně nízkou cenu, nýbrž cenu nepřiměřeně vysokou, které se dle jeho názoru měla snížit o 30 – 40% poté,

co ze stavebního zákona byla vypuštěna fáze konceptu. Senát Stavovského soudu se přitom neztotožňuje s názorem DO, že honorář za návrh územního plánu po vypuštění fáze koncept je adekvátní snížit o 30-40%, jelikož mnohé z otázek, které byly za dřívější zákonné úpravy řešeny v této fázi, musí být i po jejím vypuštění vyřešeny v rámci fáze jiné. Lze ovšem souhlasit s tím, že celková částka na honorář za územní plán bez konceptu by měla být nižší. Senát Stavovského soudu nepovažuje projev tohoto názoru DO za urážku ani pomluvu. Totéž se týká námitek DO proti zvýšení ceny za územní plán dodatkem ke smlouvě o dílo. Ani v tomto případě nemá senát Stavovského soudu možnost ověřit, do jaké míry bylo navýšení ceny oprávněné; vyslovení takové kritiky je jistě právem každého občana, kterého zajímá nakládání s veřejnými prostředky, tím spíše člena zastupitelstva města.

V případě věcné kritiky obsahu územního plánu se senát Stavovského soudu neztotožnil s názorem DR ČKA, že pokud je územní plán v souladu se stavebním zákonem, nelze řešení v něm obsažené nazvat chybným. Stejně tak, jako má podle žalobního návrhu každý autor územního plánu právo na svůj názor, jaké řešení území je nejvhodnější, má dle názoru senátu Stavovského soudu každý autorizovaný architekt právo na názor, zda je zvolené řešení správné nebo špatné (tedy chybné), pokud tento názor dostatečně odůvodní. Posuzovat kvalitu územního plánu na základě souladu se stavebním zákonem není za stávající zákonné úpravy, která v podstatě řeší pouze procesní otázky, možné. Aplikované do důsledku by toto pravidlo znamenalo, že architekti nejsou oprávněni vyslovit svůj názor na úroveň architektury potud, pokud je v souladu se stavebním zákonem. Způsob kritiky obsahové stránky územního plánu ze strany DO považuje senát Stavovského soudu za přípustné vedení polemiky. Zdůraznit je pak třeba i to, že jakýkoli zpracovatel územního plánu, tedy veřejné zakázky, která značně ovlivní život ve městě, musí být připraven a zároveň musí snést zvýšený zájem a kritiku týkající se své práce.

V případě vyjádření DO, že arch. Kynčl nepostupuje ve veřejném zájmu, resp. směšuje zájmy veřejné a soukromé a je poplatný zájmům mocenským, je třeba souhlasit s DR ČKA, že obor územního plánování se samozřejmě musí zabývat soukromými zájmy, neboť jedním z jeho cílů je vyvažování zájmů veřejných a soukromých. DO má však zřejmě na mysli způsob územního plánování, který je poplatný určité skupině osob s vlivem na správu města. Tento svůj názor dokládá ve svých textech poukazem na konkrétní kauzy, nelze je tedy označit za nepodložené. Také zde ovšem platí, že senát Stavovského soudu nedisponuje možností tvrzené okolnosti prošetřit a s jistotou rozhodnout o jejich pravdivosti; musí tak i zde postupovat v souladu se zásadou *in dubio pro reo*.

V případě problematiky přípravy zadání zakázek „na míru“, je pro senát Stavovského soudu obtížné akceptovat text žalobního návrhu, kde se uvádí, že kritika DO v této věci není na místě, neboť autorství jediného týmu je pro územní plán výhodné, čímž má snad být implikováno, že manipulace se zadávacím řízením je v pořádku. S tímto závěrem není možné se ztotožnit. Jakkoliv může mít DR ČKA po věcné stránce pravdu, není možné ignorovat zákon o veřejných zakázkách, který požaduje transparentní, nediskriminační zadávání veřejných zakázek s rovnými podmínkami pro všechny uchazeče. Vzhledem k tomu, že DO svou kritiku zadávacích podmínek popsal a podložil, ani v tomto bodě nelze vyjádření DO považovat za nepodloženou pomluvu. Senát Stavovského soudu doplňuje, že kritiku zadání veřejné zakázky není důvodné vnímat jako kritiku jejího zpracovatele, ačkoli v ní figuruje. Spíše se vždy jedná o kritiku zadavatele, zadání územního plánu či některým jeho formálním aspektům; takovou kritiku, je-li zdůvodněná, považuje Stavovský soud za legitimní a žádoucí.

V případě problematiky autorství Ing. arch. Jiřího Knesla ve vztahu k územnímu plánu města Brna zpracovaném v období 1992 – 1994, kterou DO zpochybňuje v dopise primátorovi města, lze jeho vyjádření chápat ve světle informace, že autorizace Ing. arch. Jiřího Knesla vznikla v roce 1998. Je tak minimálně otázkou, zda lze v jeho případě hovořit o autorství. Architekt bez autorizace by měl vždy pracovat pod odborným vedením jiné osoby, což z jistého úhlu pohledu možnost autorství vylučuje. Senát Stavovského soudu zde tímto nechce možnost jeho autorství a priori vyloučit, je však toho názoru, že tato otázka je k diskusi, proto ani v tomto případě nelze DO vinit z šíření nepodložených pomluv.

Co se týče tvrzené neznalosti stavebního zákona, nepovažuje senát Stavovského soudu příklad citovaný v žalobním návrhu za průkazný. Větu DO „Územní studie by měly řešit to, co v ÚP

chybí a je špatně" nelze označit za nesprávnou, přijmeme-li určitou míru zjednodušení. ÚS může být užita zejména dvěma způsoby – jako detailnější prověření řešení v ÚPD („co v ÚP chybí“) nebo jako podklad pro zpracování územně plánovací dokumentace nebo jejich změn („co je v ÚP špatně“). Přitom platí, že pořízení územní studie je levnější, rychlejší a celkově flexibilnější (tomu samozřejmě odpovídá nižší míra závaznosti). Není pravdou, co uvádí žalobní návrh, že zadání studie musí být schváleno samosprávou obce (jakkoliv tento postup lze doporučit).

Na závěr je ve vztahu ke všem tvrzeným obviněním třeba připomenout postavení DO, který je zastupitelem města v opozici. Opoziční zastupitel nedisponuje veškerými informacemi a prostředky, které má vládnoucí koalice. Jeho povinností je ovšem jednat ve veřejném zájmu a na postupy koalice dohlížet, a za tímto účelem má proto právo klást otázky, vznášet pochybnosti a žádat vysvětlení. Opoziční zastupitel může a zároveň by vzhledem ke své povinnosti jednat ve veřejném zájmu měl své nabyté pochybnosti prezentovat a snažit se o jejich odstranění. Navíc některé z předložených dokumentů mají tzv. „klubovou“ povahu a je nezbytné vnímat je i v jejich politickém kontextu; shrnující názor klubu totiž ne vždy je současně názorem jednotlivce. Také z tohoto důvodu senát Stavovského soudu neshledal posuzované kroky DO jednáním, které by bylo v principu neetické a nevhodné, naopak je považuje za postupy odpovídající jeho postavení.

S ohledem na výše uvedené senát Stavovského soudu dospěl k závěru, že žádné z jednání DO nemůže být nade vše pochybnost posouzeno jako porušení ustanovení § 27 PEŘ ČKA a nelze tak hovořit ani o porušení ustanovení § 2 a § 22 PEŘ ČKA.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podle § 53 – 55 Disciplinárního a smírčího řádu ČKA podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení k představenstvu České komory architektů prostřednictvím předsedy Stavovského soudu.

V Praze dne 12. 11. 2015

Ing. arch. MgA. David Mateáško
předseda senátu Stavovského soudu
České komory architektů

Ing. arch. Václav Šebek
předseda Stavovského soudu
České komory architektů